

1. Financiën en geldstromen

Welke middelen zijn beschikbaar in het AZWA en hoe worden deze middelen verdeeld?

Voor 2026 worden er met het AZWA € 50 miljoen extra middelen voor gemeenten beschikbaar gesteld, aanvullend op de reeds bestaande SPUK IZA en GALA. Er komen structurele middelen beschikbaar voor gemeenten via het AZWA in 2027 en 2028, gericht op het uitvoeren van basisfunctionaliteiten en het opbouwen van basisinfrastructuur. Dit is een aanvullend budget van €100 miljoen per jaar, in 2027 en 2028. Dit wordt via een generieke verdeelsleutel verdeeld over alle gemeenten. Over de wijze van uitkering van de middelen worden nog nadere afspraken gemaakt. Zie voor een volledig financieel overzicht [de ledenbrief van 11 juli 2025](#).

Wanneer start AZWA en hoe lopen de financiën?

Het AZWA start vanaf datum ondertekening. Voor gemeenten geldt dat in 2026 de bijbehorende financiering via de nog lopende IZA SPUK en Brede SPUK GALA loopt. Over hoe de financiering er vanaf 2027 uit zal zien, worden nog nadere afspraken gemaakt.

Wat betekent “perspectief op structureel geld”?

Het perspectief op structurele financiering houdt in dat, als de aanpak effectief blijkt volgens het mechanisme onder de financiering basisfunctionaliteiten, de besparingen in zorgkosten en inzet van personeel worden gebruikt om gemeenten blijvend te financieren voor het uitvoeren van de basisfunctionaliteiten.

Wat is het verschil tussen transformatiemiddelen en doorbraakmiddelen?

Doorbraakmiddelen zijn aanvullend op de al bestaande transformatiemiddelen (die lopen t/m 2028) uit het IZA. Hoewel het vergelijkbaar is qua doel (beweging van zorg naar gezondheid op gang brengen), is de insteek scherper; de lat wanneer een doorbraak daadwerkelijk impactvol is, wordt hoger. Daarbij moet de impact op fte (arbeidsbesparing) leidend zijn. Over de doorbraakplannen, die gekoppeld zijn aan de doorbraakmiddelen, worden nog nadere afspraken gemaakt over de invulling, governance en beoordelingskader.

Waarom is er een korting van 10% op de GALA-middelen en wat betekent dit voor gemeenten?

De 10% korting op de GALA middelen is onderdeel van een generieke korting op specifieke uitkeringen (SPUK's). VNG heeft in de onderhandelingen rondom het AZWA ingezet op het terugdraaien van de korting op de Brede SPUK, dat is niet gelukt. In 2025 mogen gemeenten wel tot 10% van de GALA-middelen ontschot meenemen naar 2026. Zie voor meer informatie [Wijzigingen Brede SPUK | VNG](#).

Hoe verhoudt de motie Zutphen zich tot de korting op SPUK IZA? Kan de korting teruggedraaid worden?

[Deze motie](#) is ingediend om de 10% korting op de SPUK's in het algemeen tegen te gaan. VNG heeft zich in de AZWA-onderhandelingen hard gemaakt voor het terugdraaien van de 10% korting op de Brede SPUK. Dat is helaas niet gelukt.

Moeten aanbestedingen worden opengebroken vanwege de 10% korting in 2026?

De impact van de 10% korting op de SPUK IZA en Brede SPUK moet lokaal worden ingeschat en georganiseerd. De ontschotting van de middelen kan hierbij behulpzaam zijn.

2. GALA en de overgang naar AZWA

Wat is de relatie tussen het AZWA, het GALA en het IZA?

Het AZWA is een aanvullend akkoord op het IZA. De afspraken uit IZA blijven dus bestaan en worden met de nieuwe afspraken versterkt en aangevuld. Het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) loopt tot en met 2026. In het GALA is afgesproken dat een aantal onderdelen structureel gefinancierd wordt. Sommige GALA-onderdelen die stoppen per 2026, zoals Welzijn op Recept, worden in het AZWA voortgezet.

Wat gebeurt er met de ketenaanpakken als GALA (deels) stopt?

De financiering voor de ketenaanpakken GALA is voor sommige onderdelen structureel en voor sommige onderdelen incidenteel. Dit overzicht is terug te vinden op pagina 38 van het [GALA](#). Indien financiering doorgang vindt in het AZWA is dit terug te vinden in bijlage 2 van het [AZWA](#).

Mogen gemeenten zelf bepalen welke GALA-onderdelen ze voortzetten, nu de SPUK wordt ontschot?

Dat klopt deels. Gemeenten moeten zich wel houden aan afspraken in het GALA.

3. Basisfunctionaliteiten, monitoring en implementatie

Hoe wordt bepaald of basisfunctionaliteiten daadwerkelijk bijdragen aan besparing in de zorg?

Via businesscases, monitoring en impactmetingen wordt de effectiviteit van basisfunctionaliteiten vastgesteld. Als een aanpak aantoonbaar leidt tot besparingen in de zorg of verlichting van de arbeidsmarkt, komt er structureel geld beschikbaar voor de uitvoering ervan. Dit gebeurt via een mechanisme wat nog nader wordt uitgewerkt en afgesproken.

Staan de basisfunctionaliteiten al vast?

Een aantal basisfunctionaliteiten is afgesproken, maar dit is niet uitputtend. Het aantal basisfunctionaliteiten kan worden uitgebreid.

Hoe wordt de inzet van gemeenten binnen AZWA gemonitord?

Er wordt gewerkt aan datastandaardisatie, monitoring en landelijke scans. Hiermee kunnen gemeenten hun voortgang meten en vergelijken. Dit proces is nog deels in ontwikkeling en wordt verder ingevuld met inbreng vanuit gemeenten en partners.

4. Planning, doorbraak- en transformatieplannen

Wat is het verdere proces richting besluitvorming?

Zoals vermeld in [de ledenbrief van 11 juli 2025](#), legt het VNG-bestuur meteen na het zomerreces het onderhandelaarsakkoord AZWA en het onderhandelaarsakkoord HLO als totaalpakket voor aan de leden via een schriftelijke ledenraadpleging. Dit is inclusief de uitkomsten van de uitvoeringstoets. De uitnodiging voor deze ledenraadpleging ontvangt u begin september via een separate ledenbrief. Gelijktijdig met deze ledenbrief, de onderhandelaarsakkoorden voor het AZWA en het HLO en de uitkomsten van de uitvoeringstoets, ontvangt uw gemeentesecretaris een link naar een digitaal stemformulier om namens het college een stem uit te brengen. Vervolgens zal het VNG-bestuur eind oktober 2025

de uitkomsten van de ledenraadpleging bekrachtigen en komt het thema terug op de najaars-ALV van november 2025.

Wat is ontwikkelagenda 2 in het AZWA?

De ontwikkelagenda deel 2 is een weergave van de inventarisatie op dit moment van potentieel kansrijke domeinoverstijgende aanpakken. Dit is nog niet uitgewerkt en kan nog worden aangepast op basis van inzichten de komende periode. Zie hiervoor onderdeel D5 van het [AZWA](#).

5. Sportakkoord & Combinatiefuncties (BRC)

Wat gebeurt er met Sportakkoord II?

Het Sportakkoord II heeft een looptijd tot en met 2026, evenals de middelen voor het Sportakkoord II. In de resterende periode van het Sportakkoord II wordt ingezet op borging van het huidige beleid langs drie thema's – datagestuurde werken, vraaggericht werken en regionale samenwerking – en wordt input opgehaald voor mogelijk landelijk beleid na 2026. Naast de monitoring van Sportakkoord II door het Mulier Instituut, start medio 2025 een onafhankelijke evaluatie van het Sportakkoord als beleidsinstrument. Of en in welke vorm een vervolg wordt gegeven aan het Sportakkoord als instrument hangt mede af van bovenstaande verkenningen en evaluaties (Zie ook: [Kamerbrief](#) juni 2025).

Gaat de Brede Regeling Combinatiefuncties (BRC) onder AZWA vallen en wat betekent dit voor de verantwoording?

De BRC blijft tot en met 2026 onderdeel van de Brede SPUK en loopt door buiten het AZWA. De verantwoording maakt tot en met 2026 deel uit van de SiSa-verantwoording van de Brede SPUK.

6. Overige/ algemeen

Waar kan ik de officiële tekst van AZWA vinden?

Zie: [Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord](#)

Is er rekening gehouden met de benodigde uitvoeringscapaciteit van gemeenten bij het AZWA?

Ja, bij het AZWA is nadrukkelijk rekening gehouden met de uitvoeringscapaciteit van gemeenten. Elk nieuw akkoord vraagt in de beginfase extra inzet, maar de verwachting is dat dit op termijn leidt tot een andere manier van werken waarbij taken verschuiven in plaats van alleen maar toenemen. De benodigde extra capaciteit wordt meegenomen in de uitvoeringstoets die momenteel wordt uitgevoerd. Gemeenten moeten zich realiseren dat implementatie vraagt om regie, samenwerking en afstemming - met ondersteuning vanuit de VNG. Daarnaast zijn er extra middelen beschikbaar gesteld om gemeenten in staat te stellen hun rol goed te vervullen. In de praktijk zal blijken hoeveel capaciteit daadwerkelijk nodig is.

Wat is de relatie tussen AZWA en het Hoofdlijnenakkoord Ouderenzorg?

Voor de VNG is het sluiten van het [Hoofdlijnenakkoord Ouderenzorg \(HLO\)](#) randvoorwaardelijk verbonden aan het AZWA, gelet op de nauwe verwevenheid van de afspraken van deze akkoorden. Op 3 juni 2025 is een Kamerbrief verstuurd met een concept van het HLO als onderhandelaarsakkoord, waarmee de VNG heeft ingestemd onder de voorwaarde dat voor het AZWA ook een akkoord wordt bereikt. Daarom zullen beide akkoorden in één totaalpakket ter instemming aan de leden worden voorgelegd. Het HLO is vooral gericht op de langdurige zorg

(Wet langdurige zorg) en behelst diverse veranderingen in de langdurige zorg voor ouderen. Om de vergrijzing en veranderingen in de Wlz op te vangen, maken gemeenten in het HLO afspraken om de mantelzorgondersteuning en respijtzorg meer herkenbaar in te richten en te versterken, als onderdeel van een basisinfrastructuur die in AZWA is afgesproken. Concreet ondersteunt het rijk hierbij met een financiële impuls van € 25 miljoen.

Hoe komt de coördinerende rol van de GGD terug in het AZWA?

In het AZWA zijn middelen beschikbaar gesteld voor de coördinerende rol van de GGD op regionaal niveau op het gebied van de ketenaanpakken in relatie tot gezondheid en de kennis-/preventie-infrastructuur op het gebied van gezondheid. Gemeenten moeten hier samen met hun GGD'en vorm en invulling aan geven.

Wat betekent domeinoverstijgend indiceren in de praktijk?

Het gaat hier om het (mede) indiceren door de wijkverpleegkundige van bijvoorbeeld Wmo-hulpmiddelen. Afsproken is dat gemeenten en zorgpartners bepaalde processen samen gaan beproeven. Doel is de indicatiestelling efficiënter of passender te organiseren voor cliënten. Als dat werkt, kan het worden opgeschaald. Via een gefaseerde uitrol. De juridische beschikkingsbevoegdheid blijft binnen het eigen domein (dus bij de gemeente voor de Wmo). Kortom: domeinoverstijgend indiceren betekent vooral betere samenwerking, afstemming en minder dubbel werk. En bovenal betere dienstverlening. Er is geen sprake van een volledige verschuiving van bevoegdheden.

Is de Duisenberg-methodiek te hanteren?

De Duisenberg-methodiek is een toetsingsraamwerk voor beleid dat evidence-informed beleid en doelmatigheid in de publieke sector stimuleert. Het is een lokale afweging om deze methodiek te gebruiken.